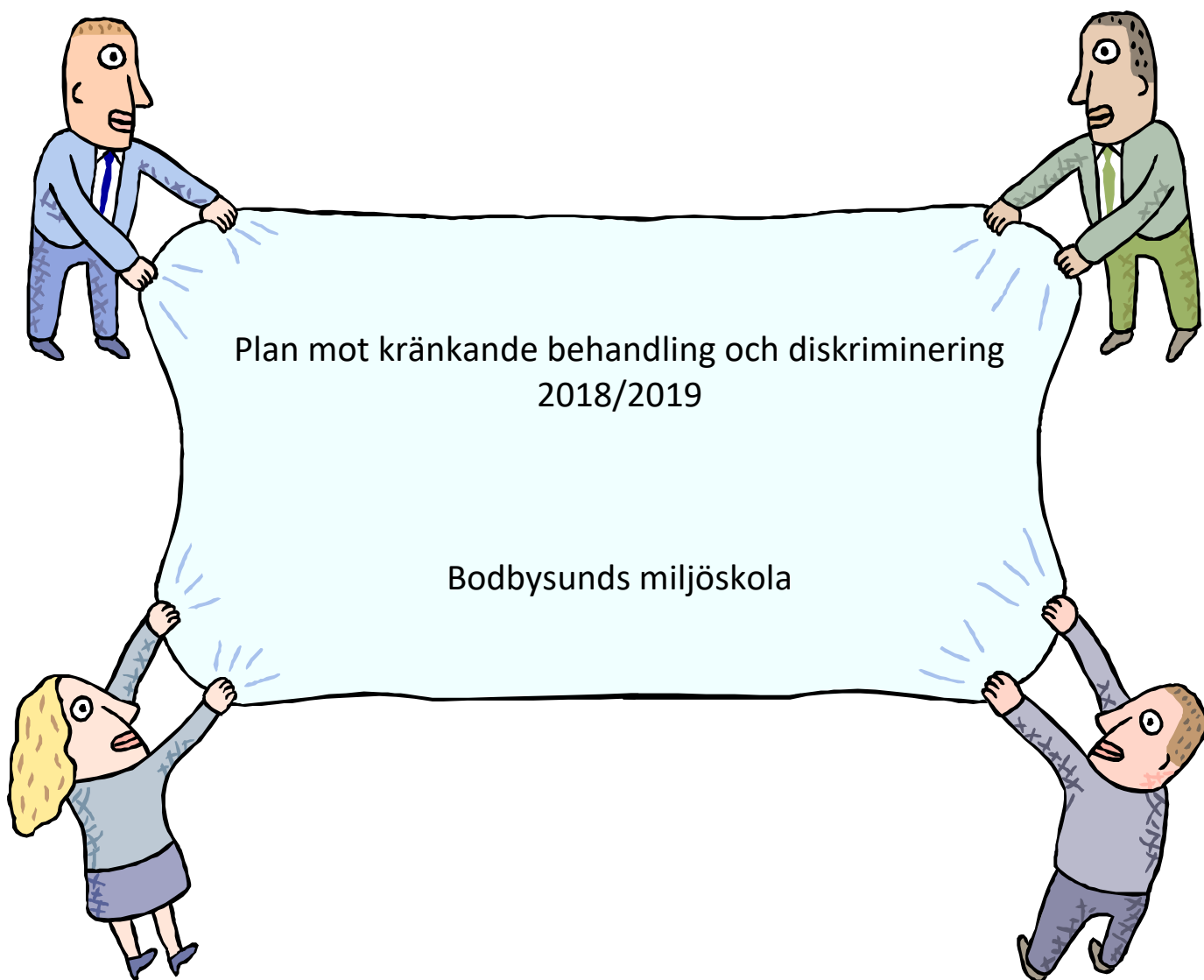

Bodbysunds miljöskola

Innehållsförteckning

- Mål och vision 3
- Så säger lagen 3
- Ansvarsfördelning 4
- Processbeskrivning 5
- Uppföljning och utvärdering av föregående års plan 5
- Kartläggning och nuläge 6
- Åtgärder vid akuta situationer och ansvar för dessa, inklusive tidsplan 7
- Övergripande åtgärder 7
- Åtgärder för att främja likabehandling 8
- Riktade åtgärder 8
- Övriga insatser 9
- Kompetensutveckling 10

Mål och vision

På Bodbysunds miljöskola rustas eleverna för framtiden. I detta ingår inte bara kunskaper och färdigheter, utan även förståelse för och ett bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Målet är en harmonisk och trygg arbetsmiljö för elever och personal på skolan. Detta genom att skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen. Vår vision är att alla elever ska känna sig sedda och att ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Vad betyder orden?

Diskriminering = När du bli sämre behandlad än vad en annan person blir i en liknande situation, och det har samband med ditt kön, din etnicitet eller religion, din sexuella läggning eller att du har ett funktionshinder.

Trakasserier = När någon säger något till dig eller om dig som gör dig ledsen eller arg och det handlar om ditt kön, din etnicitet eller religion, din sexuella läggning eller om du har ett funktionshinder. Det kan också vara sexuella trakasserier.

Kränkande behandling = När någon är dum mot dig på något annat sätt än det som kallas trakasserier. Om du vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande handlingar där syftet uppfattas vara att skada eller såras kallas det mobbning.

Det betyder alltså att ingen på skolan får behandla dig orättvist bara för att du är tjej eller kille, på grund av din hudfärg, varifrån du kommer, eller vilken religion du har, för att du är lesbisk, bi eller bög eller för att du har ett funktionshinder, till exempel hörselskada eller allergi. Ingen på skolan får kränka dig!

(Texten kommer från *Respekt – Sveriges bästa serietidning mot diskriminering och kränkande behandling i skolan*. Ansvarig utgivare: *Diskrimineringombudsmannen*. DO. 2009)

Så säger lagen

Vilket arbete skolan ska driva mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling regleras av lagstiftning.

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering av elever på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder. Lagen säger också att skolan måste arbeta förebyggande för att diskriminering inte ska uppstå.

Skollagen talar om att kränkande behandling också är förbjudet. Skolan ska arbeta förebyggande även mot detta.

I läroplanen, Lgr 11, står skrivet att skolan aktivt skall motverka tendenser till diskriminering och annan kränkande behandling. Ingen ska utsättas för det i skolan. Det är skolans uppgift att bemöta sådana tendenser med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Varje skola ska upprätta en plan mot kränkande behandling och diskriminering. Denna ska syfta till att främja barnens rättigheter och lika värde samt att förebygga trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas och den ska årligen följas upp och ses över.

Om skolpersonal tillrättavisar en elev som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö gäller inte detta förbud, även om eleven kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar att:

- se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck
- årligen upprätta och utvärdera en plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Rektor ska även:

- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtagits
- kontakta andra myndigheter vid behov

Lärare och annan skolpersonal

Det är lärares och annan skolpersonals ansvar att:

- följa skolans plan mot kränkande behandling
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks
- dokumentera misstänkt, anmäld eller upptäckt kränkande behandling, trakasserier och diskriminering och de åtgärder som vidtas
- bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, där den enskilda läraren eller annan personal är berörd, följs upp
- bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- påtala kränkande behandling, trakasserier och diskriminering som förekommer på skolan
- bemöta elever, lärare och övrig personal på ett respektfullt sätt

Processbeskrivning

För att ta fram en plan mot kränkande behandling och diskriminering som uppfyller de krav som ställs av lagstiftaren har följande process valts:

En muntlig kartläggning av skolans nuläge görs i september. I klasserna diskuteras då hur stämningen är på skolan och vad vi behöver arbeta med för att förbättra trivseln och tryggheten på skolan. På klassråd och på elevråd tas mål fram som vore lämpliga att ställa.

Arbetslaget går sedan igenom förslagen från klass- och elevråd samt utvärderingen av målen från föregående år och väljer ut de mål som skolan ska sträva mot och vilka åtgärder som ska genomföras. Målen och åtgärderna förs in i planen mot kränkande behandling och trakasserier.

Ett första utkast av planen presenteras för elever och föräldrar i slutet av september. Då går även innebörden i begreppen diskriminering, trakasserier och kränkande behandling igenom. I februari månad genomförs en fördjupad kartläggning (elevenkät) av nuläget (skriftlig för de äldre eleverna och muntlig för de yngre) och i samband med detta utvärderas de åtgärder som genomförts under läsåret.

I maj utvärderas målen åter och därefter initieras arbetet med en ny plan för det kommande läsåret.

Som komplement till elevenkäten gör vi följande för kartläggning av nuläget:

- klassråd samt elevråd 1 gång/månad
- trivselenkät 1 gång/termin
- föräldraenkät 1 gång/läsår
- personalmöten samt genomgång av incidentrapporter varje vecka
- skriftlig utvärdering görs i klasserna varje vecka

Uppföljning och utvärdering av föregående års plan

- Måluppfyllelsen för likabehandlingsarbetet under läsåret 17/18 bedömdes som tillfredsställande och trivseln god på skolan.
- Ett område som eleverna upplever att vi behöver arbeta mer med är arbetsmiljön i klassrummet.
- Några incidenter med kränkande behandling inträffade under läsåret. Dessa uppdagades på ett tidigt stadium och utreddes omgående.
- Språkbruket på skolan har blivit bättre. Svordomar kan höras ibland men svärandet har minskat betydligt. Dock måste vi fortsätta jobba med hur man tilltalar varandra, att ett nej betyder nej samt att ordet sluta betyder sluta.
- Eleverna på skolan är väl insatta i vilka regler som gäller på skolan och de anser att de flesta av dessa är bra regler.
- Utemiljön är god och barnen känner sig trygga på skolgården.
- Vi har tagit hänsyn till barn som har särskilda behov i t ex klassindelningar och placering i klassrum.

Utifrån elevenkäten våren 2018 och i klass- och elevråd september 2018 har vi kommit fram till att de områden skolan behöver arbeta mer med under läsåret 2018/19 är:

- språkbruket på skolan – främst hur man tilltalar varandra och vilken ton man använder
- arbetsmiljön i klassrummet – skapa arbetsro
- att ingen elev ska känna sig ensam

Kartläggning och nuläge februari 2018

Bland de yngre eleverna (F-3) svarar alla utom en att de trivs bra såväl i klassen som på miljöskolan. De upplever att de har roligt på raster och lektioner och att det finns mycket att göra. Däremot förekommer det olika typer av kränkande behandling i gruppen. Flera elever upplever att det svärs mycket och att vissa elever säger dumma saker om dem. Elever uppger också att det i vissa fall rör sig om fysiska handlingar såsom slag och knuffar.

Alla elever i 56:an trivs. De flesta anser att de går i en bra klass och att de har roligt tillsammans. Däremot tycker de att det ibland är dålig arbetsro på lektionerna, att vissa är högljudda eller busar, vilket leder till att det ibland blir svårt att koncentrera sig.

Enligt eleverna förekommer det ingen så kallad e-mobbning, via SMS eller Internet.

De handlingar som på olika sätt har upplevts som kränkande för eleven har förekommit både i klassrummet och på raster.

Slutsats: Eleverna trivs på skolan. De upplever att alla är glada och trevliga och att man tillåts vara den man är. I klassrummet är det oftast bra men det finns en önskan om att det ska vara lite tystare. En del elever tycker att ljudnivån fortfarande är för hög i matsalen men flertalet menar att det beror på att det är en positiv och glad stämning där man kan äta och prata med varandra. De upplever att det finns saker att göra ute på rasterna och att de har kompisar att vara med. Två områden ute på skolgården där de vill att vuxna oftare besöker under rasterna är uppe på kullen och under vintern på hockeyplanen/snöbollsområdet eller där det byggs snökojor. Vid dessa platser händer det ibland att det blir "tjafs".

Eleverna känner att de sen vi införde schemalagd idrott varje dag blivit piggare och positivare, att de har lättare att fokusera på eftermiddagen. De anser också att de genom att vara fadder lärt känna de yngre eleverna på skolan bättre samt att de yngre känner att de har någon äldre elev att vända sig till. I flertalet faddergrupper funkar det bra men i ett par grupper tycker faddrarna att det är väldigt jobbigt när yngre elever inte vill lyssna på dem.

En utvärdering av målen för planen mot kränkande behandling visar att alla elever känner sig trygga på skolan och alla elever utom två trivs på skolan. De två eleverna trivs ganska bra. Språket på skolan har blivit bättre. Det hörs färre svordomar och man pratar vänligare till varandra men det finns mer att jobba på. Även arbetsmiljön i klassrummet har blivit bättre men ibland är det för högljutt och ibland stör vissa elever arbetsron.

Åtgärder vid akuta situationer och ansvar för dessa, inklusive tidsplan

Om en elev utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en annan elev följs nedanstående plan:

1. Den lärare som upptäcker kränkningar skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas mentorer.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med den som utsatts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor om något händer innan dess. Dokumentera samtalet.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Dokumentera samtalet.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Dokumentera samtalen.
5. Meddela arbetslaget/ rektor vad som skett och vad som gjorts.
6. Eleverna hålls under uppsikt.
7. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dokumentera samtalen.
8. **Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört** kallas de elever som mobbar tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och ansvarig pedagog, en så kallad elevvårdskonferens (EVK). En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras i EVK-protokoll.
9. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och ansvarig pedagog. Även detta samtal dokumenteras i EVK-protokoll.
10. **Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört** vidtas ytterligare åtgärder, t ex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

Om en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till rektor.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentering görs.
4. Rektor följer upp ärendet med eleven och hans/hennes föräldrar.
5. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
6. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med skolans styrelse. Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Övergripande åtgärder för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Personalen på skolan ser till att planen mot kränkande behandling och diskriminering förankras hos elever och vårdnadshavare. Då förklaras även begreppen diskriminering, trakasserier, kränkning och mobbning. Vidare förklaras hur vi på skolan arbetar mot detta och varför det är viktigt att göra det. Vid genomgången betonas vikten av att säga till då en person diskriminerar, trakasserar eller kränker, och att skolan behöver veta detta. Klassklimatet följs upp fortlöpande.

Ansvar: arbetslaget

Tidpunkt: september och därefter fortlöpande samtal i klassen och vid utvecklingssamtal

Grunderna för diskriminering och trakasserier, samt vad diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är, går även igenom inför den trivselenkät och kartläggning av nuläget som görs i april. Då går klasslärarna igenom det eleverna behöver veta för att på ett bra sätt kunna svara på frågorna om stämningen på skolan. På det viset ökas elevernas medvetenhet om frågorna.

Ansvar: Mattias

Tidpunkt: september och februari

Åtgärder för att främja likabehandling

Vår värdegrund baseras på fyra områden, som tagits fram gemensamt av personal och styrelse. Dessa arbetar vi mot dagligen i vårt arbete med eleverna:

Trygghet och trivsel

Skapa en harmonisk och trivsamt arbetsmiljö för elever och personal på Bodbysunds miljöskola samt ge eleverna en god social kompetens.

Utvecklande lärandemiljö

Ta tillvara allas unika förmågor och stimulera elevernas nyfikenhet, kreativitet och lust att lära.

Hälsa

Ge eleverna ett hälsoperspektiv på sin tillvaro, d v s vikten av att röra på sig, äta rätt och ta hand om sin kropp och själ.

Natur och miljö

Ge eleverna ett genuint intresse för djur, växter, natur och miljö.

Tidpunkt: fortlöpande under året

Ansvar: rektor

Riktade åtgärder

Kränkningar

Mål På Bodbysunds miljöskola ska alla känna sig trygga. Ingen ska bli utsatt för kränkningar. Vi ska snabbt upptäcka, ingripa och tillsätta åtgärder om kränkningar ändå förekommer. Insatserna dokumenteras och följs upp.

Aktiviteter: Fortlöpande samstämmning av personalen i ledarskapsfrågor, t ex rutiner för gruppindelning.

Vid arbetslagsmöten ägnas tid åt att uppmärksamma om diskriminering, trakasserier eller kränkningar förekommer.

Tidpunkt: fortlöpande under läsåret

Ansvar: arbetslaget

Samtal om normer, vad som är ok och inte. Hur får man vara?

Tidpunkt: fortlöpande under året

Ansvar: arbetslagen

När kränkningar eller mobbing ändå uppstår arbetar vi enligt den plan som anges ovan, under rubriken Åtgärder vid akuta situationer.

Trakasserier och diskriminering på grund av

- Kön

Mål: Ingen elev på skolan ska utsättas för diskriminering eller trakasserier på grund av sitt kön. Alla elever värderas lika ur ett könsperspektiv, för att öka jämställdheten.

Aktiviteter: Diskussioner om elevers olika behov, olika bemötande av olika elever, individanpassning, sker mellan elever och pedagog samt inom arbetslagen mellan personal. I arbetslagen ges möjlighet till reflektion.

Tidpunkt: fortlöpande under året

Ansvar: arbetslagen

Övriga insatser

- Rastvärd – personal finns ute på alla raster. Personalen bär då en gul reflexväst så att alla elever lätt kan se var den vuxne befinner sig.
- Fadderverksamhet – Skolbarnen är indelade i faddergrupper där de äldre barnen fungerar som fadder för de yngre barnen. Vid olika gemensamma aktiviteter är barnen indelade i dessa grupper. Detta dels för att stärka ”vi-känslan” på skolan, dels för att de yngre barnen skall känna sig trygga när de ska prova på nya saker.
- Idrott varje dag – hela skolan har ett gemensamt rörelsepass tjugo minuter varje dag. Dessa pass karaktäriseras av lek och glädje och tränar samarbete och att följa regler. Temat för måndagar är rörelselekar, tisdagar dans, onsdagar styrka och kondition samt torsdagar avslappning/yoga.

- Skolan har gemensamma ordningsregler skapade tillsammans med elever och föräldrar. Dessa regler diskuteras på klassråd/föräldramöten eller vid behov. Vi reviderar reglerna tillsammans med eleverna vart annat år (udda årtal).
- Pedagogisk lunch för all personal varje dag.
- Lägerskola och övernattningar anordnas för att stärka vi:et, speciellt i samband med att nya klasskonstellationer skapas.

Kompetensutveckling

Målsättningen för läsåret 2018/19 är att en ur personalen skall utveckla sina kunskaper inom arbetet mot kränkande behandling och diskriminering. Samtliga i personalen tar på sig att kolla om det finns lämpliga kurser eller liknande, som kan vara av intresse.